

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 12.05.1967, sp. zn. 4 Cz 48/67, ECLI:CZ:NS:1967:4.CZ.48.1967.1

Číslo: 101/1967

Právní věta: Pri hodnotení schopností a možností rodičov prispievať na výživu detí, pokiaľ došlo ke zmene zamestnania niektorého z rodičov, znamenajúcej pokles jeho zárobku, je treba zistiť i dôvody takejto zmeny. Rovnako je treba náležite zistiť i okruh osôb, ku ktorým majú rodičia zákonnú vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ ide o manžela rodiča, je treba zistiť, či prestal pracovať z vážnych dôvodov a či je teda osobou, o výživu ktorej sa musí rodič detí starať.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 12.05.1967

Spisová značka: 4 Cz 48/67

Číslo rozhodnutí: 101

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Výživné, Vyživovací povinnost

Předpisy: 94/1963 Sb. § 85

§ 96

§ 99

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 101/1967 sb. rozh.

Pri hodnotení schopností a možností rodičov prispievať na výživu detí, pokiaľ došlo ke zmene zamestnania niektorého z rodičov, znamenajúcej pokles jeho zárobku, je treba zistiť i dôvody takejto zmeny. Rovnako je treba náležite zistiť i okruh osôb, ku ktorým majú rodičia zákonnú vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ ide o manžela rodiča, je treba zistiť, či prestal pracovať z vážnych dôvodov a či je teda osobou, o výživu ktorej sa musí rodič detí starať.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu z 12. mája 1967, [4 Cz 48/67](#).)

V januári roku 1966 podala matka maloletých detí M. T. a E. T. návrh na zvýšenie výživného pre deti z čiastky 200 Kčs, dosiaľ otcom detí platenej na každé z nich, na čiastku 300 Kčs mesačne, počínajúc 1. 1. 1966. Svoj návrh odôvodňovala vyššími potrebami detí, najmä u mal. E., ktorá je v evidencii strediska TBC a vyžaduje zvýšené náklady na stravu.

Otec s návrhom na zvýšené náklady nesúhlasil, poukázal na svoju pracovnú neschopnosť a liečenie, ktorému sa podrobuje na psychiatrickou oddelení v P. a ďalej na skutočnosť, že je osobou so sníženou pracovnou schopnosťou.

Okresný súd Bratislava - vidieck návrhu matky vyhovel a zvýšil výživné na obe deti, počínajúc 1. 1. 1966, na čiastku 300 Kčs mesačne. Rozhodnutie odôvodnil zistením, že potreby detí sa zvýšili a najmä mal. E že potrebuje výdatnejšiu stravu. Otcovo tvrdenie, že sa lieči, pokladal za nedoložené a dodal, že kratšie liečenie nemôže byť podkladom pre zníženie otcovho zárobku.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zmenil potom rozsudok súdu prvého stupňa tak, že výživné zvýšil na mal. M. na čiastku 220 Kčs a na mal. E. na čiastku 260 Kčs mesačne, počínajúc 1. 1. 1966.

Najvyšší súd rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona podanej predsedom Najvyššieho súdu, že rozsudkami súdov oboch stupňoch bol porušený zákon a tieto rozhodnutia zrušil.

Z odôvodnenia:

Pri posudzovaní zmeny pomerov, ktorá má vplyv na zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom pre maloleté deti v zmysle ust. § 99 ods. 1 zák. o rod., musia sudy vychádzať zo spoľahlivých a úplne zistených skutočností ako na strane detí, tak i rodičov. Pri hodnotení schopností a možností rodičov prispievať na výživu svojich detí (§ 85 ods. 2 a § 96 ods. 1 cit. zák.) je treba získať úplné poznatky o zárobkovej schopnosti rodičov a skutočných príjmoch; pokiaľ došlo k zmene zamestnania niektorého z rodičov, znamenajúcej pokles jeho zárobku, je treba zistiť i dôvody takejto zmeny. Rovnako je treba náležite zistiť i okruh osôb, ku ktorým majú rodičia zákonnú vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ ide o manžela rodiča, je treba zistiť, či prestal pracovať bez vážnejších dôvodov a či je teda osobu, o výživu ktorej sa musí rodič detí starať.

V súdenom prípade však takto sudy nepostupovali a rozhodli na základe neúplne zisteného skutočného stavu.

Okresný súd rozhodol o zvýšení výživného bez toho, že by mal vôbec zistené, aký bol v poslednej dobe pred rozhodnutím súdu skutočný príjem otca. Potvrdenie bývalého zamestnávateľa otca nemohlo byť dostačujúcim podkladom pre rozhodnutie, pretože v ňom boli uvedené príjmy za dobu len do 22.10.1965, teda za dobu, ktorá už bola predmetom predchádzajúceho konania. Súd nezistoval, či a s akým príjmom otec pracoval po tomto dátume a nevykonával ani žiadny dôkaz o tom, či bol otec detí práceneschopným. Nemohol teda ani porovnávať, či jeho príjem v novom zamestnaní je vyšší alebo nižší, nemohol zistiť, či k zmene zamestnania došlo z dôležitých dôvodov alebo nie. Okresný súd ďalej vôbec nezistoval, ako dlho a pre akú chorobu bol otec práce neschopným a aký príjem mal v dobe pracovnej neschopnosti, ani ho nevyzval, aby svoje tvrdenie o pracovnej neschopnosti preukázal.

Krajský súd síce konanie doplnil vyžiadaním zprávy od nového zamestnávateľa otca o otcovom zárobku, ani tento dôkaz však nemohol byť celkom dostačujúci pre svoju nejasnosť, či zpráva obsahuje údaje o plate či o dávkach v nemoci. Zostala i v odvolacom konaní celkom nevyjasnená otázka pracovnej schopnosti otca, hoci on sám tvrdil stále, že je práce neschopným a že je dokonca v ústavnom liečení. Všetky tieto skutočnosti môžu mať vplyv na správne posúdenie schopnosti a možnosti otca na plnenie jeho vyživovacej povinnosti a bez ich náležitého zistenia nemožno považovať podklady pre rozhodnutie za úplné.

Oba sudy nezistili tiež náležité podklady pre záver, z akých dôvodov prestala pracovať manželka otca detí. Toto zistenie rovnako bude mať vplyv na posúdenie zákonnej vyživovacej povinnosti otca detí k jeho manželke a teda i vplyv na stanovenie výšky výživného na mal. deti.

Až po takto doplnenom konaní bude môcť súd posúdiť, aké sú schopnosti a možnosti oboch rodičov plniť vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom a v súvislosti s úvahou o rozsahu odôvodnených potrieb detí porovnať, či od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov alebo nie.

Svojím rozhodnutím porušili teda súdy zákon v ustanoveniach § 6, § 120 o. s. p. v súvislosti s § 85 ods. 2, § 96 ods. 1 a § 99 ods. 1 zák. o rod.